

Prima instanță: Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei) (jud. H. Craveț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, A. Garbuz, E. Grumeza)

DECIZIE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „Realty Capital”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de
Microfinanțare „Realty Capital” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Ion
Borș, Ludmila Borș și Societatea cu Răspundere Limitată „Carnevalex-Com”, în
proces de lichidare cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 16 martie 2017 Organizația de Microfinanțare „Realty Capital” Societate cu
Răspundere Limitată (în continuare OM „Realty Capital” SRL) s-a adresat cu cerere
de chemare în judecată împotriva lui Ion Borș, Ludmila Borș și Societății cu
Răspundere Limitată ”Carnevalex-Com” (în continuare SRL „Carnevalex-Com”)
solicitând încasarea în mod solidar a sumei împrumutului nerestituit de 2550000 de
lei, a dobânzii neachitate în sumă de 730131,89 de lei, a penalității în sumă de
903251,23 de lei, a comisionului anual neachitat în sumă de 12750 de lei, în total
suma de 4196133,12 lei, urmărind în acest scop întreaga avere a părților, inclusiv
cea ipotecată/gajată de SRL „Carnevalex-Com” conform contractului de ipotecă/gaj
din 05 februarie 2016 și a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă
de 50000 de lei.

În motivarea acțiunii s-a invocat că în baza contractului de împrumut nr.
28/2015 din 30 aprilie 2015, modificat prin acordul adițional nr. 1 din 21 iulie 2015,
acordul adițional nr.2 din 20 august 2015 și acordul adițional nr. 3 din 01 septembrie
2015, OM „Realty Capital” SRL, în calitate de împrumutător a acordat lui Ion Borș,
în calitate de împrumutat, un împrumut în mărime de 2550000 de lei, iar Ion Borș s-
a obligat să restituie împrumutul în rate în modul stabilit de contract până la data de

30 aprilie 2020, precum și să achite dobânda în mărimea stabilită în contract și alte plăți. Concomitent, la 30 aprilie 2015 între OM „Realty Capital” SRL, în calitate de creditor și Ludmila Borș, în calitate de fidejutor, a fost încheiat un contract de fidejusiune. În baza contractului de fidejusiune, Ludmila Borș s-a obligat să răspundă solidar cu Ion Borș pentru neexecutarea obligațiilor față de OM „Realty Capital” SRL. Între OM „Realty Capital” SRL, în calitate de creditor și SRL „Carnevalex-Com”, în calitate de fidejutor, la 30 aprilie 2015 a fost încheiat un contract de fidejusiune, conform căruia fidejutorul s-a obligat să răspundă solidar cu Ion Borș pentru neexecutarea obligațiilor în baza contractului de împrumut din 30 aprilie 2015.

A menționat că în scopul asigurării executării în termen de către Ion Borș a obligațiilor indicate în contractul de împrumut nr. 28/2015 din 30 aprilie 2015, la 05 februarie 2016 între OM „Realty Capital” SRL, în calitate de creditor ipotecar și SRL „Carnevalex - Com”, în calitate de debitor ipotecar, a fost încheiat un contract de ipotecă, autentificat de notarul public Carolina Hanganu cu nr.277 și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Sîngerei la 08 februarie 2016. Conform acestui contract de ipotecă, SRL „Carnevalex - Com” a grevat cu ipotecă în favoarea OM „Realty Capital” SRL bunul imobil: teren pentru construcții cu număr cadastral xxxxx și construcțiile comerciale pentru prestarea serviciilor cu nr. cadastrale xxxxx și xxxxxx, amplasate pe xxxxx. La fel, pentru asigurarea executării în termen și în mărime deplină a obligației lui Ion Borș indicate în contractul de împrumut nr. 28/2015 din 30 aprilie 2015, prin contractul de gaj nr. 01/2016- gaj din 05 februarie 2016, confirmare de înregistrare a gajului nr. 261036 din 05 februarie 2016, ora 17.00, SRL „Carnevalex-Com” a gajat în favoarea OM „Realty Capital” SRL bunul mobil: utilajul ca parte componentă a stației de alimentare cu combustibil individualizate în anexa nr. 1 a Contractului de gaj, evaluate prin acordul părților la suma de 311082,00 de lei.

A precizat că conform pct. 7.5. din contractul de împrumut, pârâtul Ion Borș s-a obligat să restituie împrumutul și să achite dobânda împreună cu celelalte plăți aferente în condițiile stabilite în contract. Pct. 5.2. din contractul de împrumut și graficul de achitare a plăților stabilește că pârâtul Ion Borș trebuie să depună/transfere lunar până la data de 20 a lunii suma de achitare lunară în contul curent al OM „Realty Capital” SRL. Pârâtul Ion Borș nu a executat în modul corespunzător această obligație contractuală, acumulând datorii la restituirea împrumutului și achitarea dobânzii. Astfel reclamantul a expediat în adresa pârâtului Borș Ion la 19 decembrie 2016 o somație prin care a solicitat achitarea datoriilor acumulate în sumă de 1325179,70 de lei, însă cerința respectivă nu a fost îndeplinită. Astfel, la 09 martie 2017 suma datoriilor restante ale pârâtului Ion Borș au constituit suma de 4196133, 12 lei. Prin somația din 19 decembrie 2016, OM „Realty Capital” SRL a informat pârâtul Ion Borș că în cazul în care nu va achita datoriile restante în termen de 15 zile, se va adresa în instanța de judecată cu acțiune.

A indicat reclamantul că în baza contractelor de fidejusiune din 30 aprilie 2015 fidejutorii Ludmila Borș și SRL „Carnevalex - Com” răspund solidar cu pârâtul Ion Borș în caz de nerestituire în termen de către Ion Borș a împrumutului primit și achitarea dobânzilor, penalităților și altor plăți conform contractului de împrumut.

Prin hotărârea din 22 iunie 2017 a Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei) s-a admis integral acțiunea depusă de OM „Realty Capital” SRL și s-a încasat de la Ion Borș, Ludmila Borș și SRL „Carnevalex-Com”, în proces de lichidare în beneficiul OM „Realty Capital” SRL datoria în baza contractului de împrumut nr.28/2015 din 30 aprilie 2015 și a acordului adițional nr.3 din 01 septembrie 2015 în sumă de 4196133, 12 lei și cheltuielile de judecată- taxa de stat în sumă de 50000 de lei, în total 4246133,12 lei.

Prin decizia din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea de apel depusă de SRL „Carnevalex-Com” și s-a casat parțial hotărârea din 22 iunie 2017 a Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei) în latura admiterii pretențiilor față de SRL „Carnevalex-Com”, cu dispunerea încetării procesului în latura dată; în rest s-a menținut hotărârea.

La 24 ianuarie 2018 OM „Realty Capital” SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea acesteia cu menținerea în vigoare a hotărârii din 22 iunie 2017 a Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei), încasarea de la SRL „Carnevalex-Com”, în proces de lichidare, în beneficiul OM „Realty Capital” SRL a taxei de stat în sumă de 25000 de lei achitate la depunerea cererii de recurs.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel a fost adoptată cu interpretarea eronată a legislației în vigoare.

A susținut recurentul că din conținutul deciziei contestate rezultă că instanța de apel a aplicat prevederile art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă. În opinia recurentului, instanța de apel în mod greșit a ajuns la concluzia precum că cererea de validare a creanțelor înaintată de OM „Realty Capital” SRL în cadrul procesului de insolvență al SRL „Carnevalex-Com” a fost respinsă de instanța de insolvență și aceasta nu mai poate fi obiect de judecare separat deoarece contravine prevederilor art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă. Consideră inadmisibile concluziile instanței de apel, deoarece prevederile art. 123 alin. (2) se referă la faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă. În contextul prevederilor art. 14 Cod de procedură civilă, prevederile art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă sunt aplicabile dispozițiilor primei instanțe prin care instanța a soluționat fondul cauzei în cadrul unui proces civil, soluționat pe baza principiilor generale ale procesului civil și cu respectarea tuturor principiilor procesual-civile, inclusiv cel al contradictorialității. În speță, în cadrul procesului de insolvență al SRL „Carnevalex-Com”, Curtea de Apel Bălți nu a examinat cererea OM „Realty Capital” SRL de validare a creanțelor în fond cu pronunțarea unei hotărâri, dar a examinat doar cererea de repunere în termen care a fost respinsă prin încheierea din 22 decembrie 2016. Or, noțiunile de hotărâre judecătorească și încheiere judecătorească sunt distincte și nicidecum nu pot fi confundate. Astfel, încheierea din 22 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a OM „Realty Capital” SRL nu poate fi considerată o hotărâre judecătorească, deoarece prin actul respectiv de dispoziție instanța nu s-a expus asupra temeiniciei cererii de validare (fondul cauzei), ci doar asupra temeiniciei cererii de repunere în termen (chestie de procedură). Or, în contextul prevederilor art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, pentru a dobândi puterea lucrului judecat,

faptele urmează a fi stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă. La fel, este de menționat că art. 143 alin. (8) din Legea insolvenței prevede că consemnarea de către judecător în tabelul creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești doar pentru creanțele validate, iar în partea creanțelor nevalidate creditorul fiind în drept de a se adresa în instanță pentru stabilirea existenței lor (art. 79 alin. (4) din Legea insolvenței). Art. 143 alin.(8) din Legea insolvenței nicidecum nu reglementează și nici nu stabilește soarta creanțelor nevalidate, iar, în opinia recurentului, soarta creanțelor nevalidate în cadrul procesului de insolvență este stabilită de prevederile art. 79 alin. (4) din Legea insolvenței. Astfel, analizând prevederile art. 79 alin. (4) din Legea insolvenței în coroborare cu prevederile 143 alin. (8) din Legea insolvenței concluzionează ca în cazul refuzului de a-i fi validate creanțele în cadrul unui proces de insolvență, creditorul chirografar este în drept în cadrul altui proces de judecată să demonstreze existența creanței sale față de debitorul insolvent.

Consideră că instanța de apel prin interpretarea eronată a prevederilor art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă a dispus încetarea procesului în privința SRL „Carnevalex-Com”, în proces de insolvență, cu toate că nu a menționat expres conform căror prevederi din Codul de Procedură Civilă a fost adoptată decizia, se presupune a fi adoptată în temeiul prevederilor art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă. Totodată, aplicarea prevederilor art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă în cauză de asemenea constituie o dovadă a aplicării de către instanța de apel la soluționarea cauzei a prevederilor unei legi care nu trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu prevederile art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel a fost obligată să verifice legalitatea hotărârii instanței de fond din 22 iunie 2017 în limitele cererii de apel și în baza probelor administrate de instanța de fond. Totodată, instanța de apel era obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, apreciindu-le corespunzător. Contrar însă obligațiilor stabilite de lege, instanța de apel în argumentarea concluziei sale s-a limitat doar la propriile considerațiuni, evitând să se expună asupra motivelor de fapt și de drept invocate de apelant în cererea de apel. De asemenea, instanța de apel nu s-a expus nici într-un mod asupra afirmațiilor și probelor prezentate de reprezentantul OM „Realty Capital” SRL în instanța de apel. Astfel, din conținutul deciziei contestate nu este clar dacă aceste probe au fost admise sau au fost respinse de către instanță. Deși în cererea de apel depusă apelantul a solicitat casarea hotărârii din 22 iunie 2017 cu trimiterea cauzei la rejudecare (aceste cerințe nu au fost modificate), prin decizia adoptată instanța de apel a dispus încetarea procesului în privința SRL „Carnevalex-Com” (cerință care nu a fost solicitată de apelant). Astfel, instanța de apel nu și-a executat în deplină măsură obligația legală de a motiva hotărârea luată și de a argumenta necesitatea casării parțiale a hotărârii primei instanțe. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, a fost încălcat, or, dreptul în cauză include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar, de asemenea, o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse, ceea ce nu a fost îndeplinit de instanța de apel.

A declarat că instanța de apel ilegal a admis spre examinare apelul depus de SRL „Carnevalex-Com”, deoarece la depunerea lui nu au fost respectate prevederile

legii referitoare la obligativitatea achitării taxei de stat la depunerea apelului în conformitate cu art. 365 alin. (4) Cod de procedură civilă. Conform art. 6 alin. (6) din Legea taxei de stat și în conformitate cu art. 86 Cod de procedură civilă, a solicitat instanței de apel amânarea achitării taxei de stat până pronunțarea hotărârii asupra apelului. În speță, SRL „Carnevalex-Com” nu figurează ca reclamant și nu a introdus în instanța de judecată acțiune în contextul prevederilor art. 6 alin. (6) din Legea taxei de stat. Or, SRL ”Carnevalex-Com” în proces de insolvență figurează în calitate de pârât pe cauza civilă și a contestat cu apel o hotărâre de judecată. Aceleași reglementări sunt stipulate și la art. 86 alin. (2) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 octombrie 2017, iar OM „Realty Capital” SRL a declarat recurs la 24 ianuarie 2018.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată participanților la proces la 01 decembrie 2017, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d.201) și a fost recepționată de către recurent la 06 decembrie 2017, conform avizului de recepție (Vol.I, f.d.206). Astfel, recursul se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 21 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de OM „Realty Capital” SRL și va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Materialele cauzei denotă că la 30 aprilie 2015 a fost încheiat între OM „Realty Capital” SRL și Ion Borș contractul de împrumut nr.28/2015, conform căruia lui Ion Borș i-a fost acordat un împrumut în sumă de 2550000 lei (Vol.I, f.d.8-10).

Conform acordurilor adiționale la contractul de împrumut, nr. 1 din 21 iulie 2015, nr. 2 din 20 august 2015, nr.3 din 01 septembrie 2015 au fost modificate pct.1.1,2.2, 3,6, 4,3, 4,6; pct.4.2,4.3 și 4.2, 4,3 din contractul de împrumut (Vol.I, f.d.11-13).

Concomitent Colegiul notează că pct. 6.1 al contractului de împrumut prevede dreptul creditorului, în caz de nerespectare de către debitor a obligațiilor asumate, de a declara împrumutul scadent anticipat și platibil cu toate sumele aferente (Vol.I, f.d.9).

Prin contractul de fidejusiune din 30 aprilie 2015 încheiat între OM „Realty Capital” SRL, în calitate de creditor și Ludmila Borș, în calitate de fidejutor, ultimul s-a obligat față de creditor să răspundă pentru executarea de către Ion Borș a obligațiilor sale în baza contractului de împrumut nr.28/2015 din 30 aprilie 2015 (Vol.I, f.d.14-15).

Conform contractului de fidejusiune din 30 aprilie 2015 încheiat între OM „Realty Capital” SRL, în calitate de creditor și SRL „Carnevalex-Com”, în calitate de fidejutor, ultimul s-a obligat față de creditor să răspundă pentru executarea de către Ion Borș a obligațiilor sale în baza contractului de împrumut nr.28/2015 din 30 aprilie 2015 (Vol.I, f.d.16-17).

În data de 05 februarie 2016 între OM „Realty Capital” SRL, în calitate de creditor ipotecar și garantul ipotecar SRL „Carnevalex-Com”, în persoana administratorului Ion Borș, numit debitor ipotecar, a fost încheiat contractul de ipotecă ulterior, autentificat de notarul public Carolina Hanganu, sub nr.277. Conform pct.1,2,3 ale contractului dat, întru asigurarea executării în termen a obligației, inclusiv a penalităților și cheltuielilor de urmărire, în baza contractului de împrumut nr. 28/2015 din 30 aprilie 2015, încheiat între creditorul ipotecar și debitorul Ion Borș, garantul ipotecar a transmis în ipotecă creditorului ipotecar bunul imobil constituit din: teren pentru construcții cu suprafața de 0, 1 ha, cu număr cadastral xxxxx; construcție comercială, prestarea serviciilor, cu suprafața de 107,5 mp, cu număr cadastral xxxxx și construcția comercială, prestarea serviciilor, cu suprafața de 97, 6 mp, cu număr cadastral xxxxx, amplasate pe terenul sus-nominalizat din str. xxxxxx, care aparține cu drept de proprietate personală garantului ipotecar (Vol.I, f.d.18-24).

De asemenea, la 05 februarie 2016, între OM „Realty Capital” SRL, în calitate de creditor gajist și SRL „Carnevalex-Com”, în calitate de debitor gajist, a fost încheiat contractul de gaj nr. 01/2016-Gaj. Conform pct. 1.1,1.2 din contractul de gaj, întru asigurarea restituirii împrumutului în baza contractului de împrumut nr. 28/2015 din 30 aprilie 2015, încheiat între creditorul gajist și debitorul Ion Borș,

precum și a dobânzii aferente împrumutului, a dobânzilor de întârziere, a penalităților, comisioanelor, cheltuielilor de urmărire și întreținere a bunurilor gajate și a altor prejudicii cauzate creditorului gajist în legătură cu executarea necorespunzătoare de către debitor a obligațiilor contractuale, debitorul gajist și-a exprimat consimțământul de a depune în gaj bunul mobil constituit din utilajele ca parte componentă a stației de alimentare cu combustibil (conform anexei nr.1) (Vol.I, f.d.27-32).

Conform scrisorii nr. Re: din 23 iulie 2016, OM „Realty Capital” SRL a comunicat SRL „Carnevalex-Com” (administrator provizoriu Victor Topor) despre datoria fidejursorului SRL „Carnevalex-Com” față de OM „Realty Capital” SRL în sumă de 2927140, 04 lei. Concomitent i-a comunicat că la 17 iunie 2016, datoria lui Ion Borș față de OM „Realty Capital” SRL, conform contractului de împrumut nr.28/2015 din 30 aprilie 2015, a constituit suma de 2927140, 04 lei (Vol.I, f.d.61-62).

Prin somația nr. 161/2016 din 19 decembrie 2016, expediată în adresa lui Ion Borș și Ludmilei Borș, recepționată la 03 ianuarie 2017 (Vol.I, f.d. 66-67), OM „Realty Capital” SRL a solicitat achitarea benevolă în termen de 15 zile, din momentul recepționării somației, a datoriei în sumă de 1325179, 70 lei, acumulate pentru neexecutarea în mod corespunzător a obligațiilor conform contractului de împrumut nr.28/2015 din 30 aprilie 2015 (Vol.I, f.d.64-65).

Astfel, prin cererea de chemare în judecată depusă la 16 martie 2017 împotriva lui Ion Borș, Ludmila Borș și SRL „Carnevalex-Com”, OM „Realty Capital” SRL a solicitat încasarea în mod solidar a sumei împrumutului nerestituit de 2550000 de lei, a dobânzii neachitate în sumă de 730131,89 de lei, a penalității în sumă de 903251,23 de lei, a comisionului anual neachitat în sumă de 12750 de lei, în total suma de 4196133,12 lei, urmărind în acest scop întreaga avere a părților, inclusiv cea ipotecată/gajată de SRL „Carnevalex-Com” conform contractului de ipotecă/gaj din 05 februarie 2016 și a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 50000 de lei (Vol.I, f.d.4-7).

Prin hotărârea din 22 iunie 2017 a Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei) s-a admis integral acțiunea depusă de OM „Realty Capital” SRL și s-a încasat de la Ion Borș, Ludmila Borș și SRL „Carnevalex-Com”, în proces de lichidare în beneficiul OM „Realty Capital” SRL datoria în baza contractului de împrumut nr.28/2015 din 30 aprilie 2015 și a acordului adițional nr.3 din 01 septembrie 2015 în sumă de 4196133, 12 lei și cheltuielile de judecată- taxa de stat în sumă de 50000 de lei, în total 4246133,12 lei (f.d.144, 150-153).

În conformitate cu art. 373 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Prin decizia din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea de

apel depusă de SRL „Carnevalex-Com” și s-a casat parțial hotărârea din 22 iunie 2017 a Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei) în latura admiterii pretențiilor față de SRL „Carnevalex-Com”, cu dispunerea încetării procesului în latura dată; în rest s-a menținut hotărârea (Vol.I, f.d.195-200).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel neîntemeiat și contrar normelor de drept a adoptat soluția pe caz, expunându-se asupra încetării procesului în partea pretențiilor OM „Realty Capital” SRL înaintate față de SRL „Carnevalex-Com”, prin ce se impune casarea deciziei contestate cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În contextul dat, Colegiul relevă că instanța de apel a reținut precum că în cadrul procesului de insolabilitate al SRL „Carnevalex-Com”, OM „Realty Capital” SRL a depus cerere de admitere a creanțelor, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de admitere a creanțelor, recunoașterea creanței OM „Realty Capital” SRL față de SRL „Carnevalex-Com” în sumă de 3209513,94 de lei, ce rezultă din contractul de împrumut nr.28/2015 din 30 aprilie 2015, contractul de ipotecă ulterior, autentificat de notarul public Carolina Hanganu cu nr. 277 din 05 februarie 2016 și investit cu formulă executorie și contractul de fidejusiune din 30 aprilie 2015, validarea OM „Realty Capital” SRL în calitate de creditor garantat al SRL „Carnevalex-Com”, în proces de insolabilitate, cu creanța în mărime de 3209513,94 de lei cu includerea în tabelul definitiv al creanțelor (Vol.I, f.d.68-71).

Prin încheierea din 22 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți s-a respins ca fiind nefondată cererea OM „Realty Capital” SRL privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței în cadrul procesului de insolabilitate al debitorului SRL „Carnevalex-Com” (Vol.I, f.d.73-74).

Prin decizia din 01 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de OM „Realty Capital” SRL și s-a menținut încheierea din 22 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți (Vol.I, f.d.75-78).

Colegiul notează că instanța de apel cu referire la prevederile art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, a concluzionat precum că instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de OM „Realty Capital” SRL.

Concomitent instanța de apel a indicat că în cadrul procesului de insolabilitate al SRL „Carnevalex-Com”, OM „Realty Capital” SRL a înaintat o cerere de validare a creanțelor în sumă de 3209513,94 de lei, ce rezultă din contractul de împrumut nr.28/2015 din 30 aprilie 2015, contractul de ipotecă ulterior, autentificat de notarul public Carolina Hanganu cu nr. 277 din 05 februarie 2016 și contractul de fidejusiune din 30 aprilie 2015. Or, instanța de apel a concluzionat asupra încetării procesului, pornind de la faptul că OM „Realty Capital” SRL și-a realizat dreptul la acțiune față de SRL „Carnevalex-Com” prin depunerea cererii de repunere în termen și de validare a creanței, care s-a finalizat prin hotărâre judecătorească irevocabilă.

În conformitate cu art. 123 alin.(2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la

judicarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

În contextul circumstanțelor menționate *supra*, Colegiul conchide că instanța de apel prin neelucidarea completă a aspectelor cauzei, a constatat precum că în cadrul procesului de insolabilitate s-a respins cererea de validare a creanței OM „Realty Capital” SRL față de SRL „Carnevalex-Com” și astfel această cerere nu ar putea fi obiect de judecare repetat.

Sub acest aspect, Colegiul precizează că prin încheierea din 22 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți, ca instanță de insolabilitate, menținută prin decizia din 01 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind nefondată cererea OM „Realty Capital” SRL privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței în cadrul procesului de insolabilitate al debitorului SRL „Carnevalex-Com”.

În această ordine de idei, Colegiul notează că respingerea cererii de repunere în termen a cererii de validare a creanței nu poate fi echivalată cu respingerea cererii de validare a creanței la examinarea acesteia în fond, deoarece constatarea de către instanța de insolabilitate a omiterii termenului la înaintarea cererii de validare a creanței nu presupune și expunerea acesteia sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei creanței. Or, instanța se limitează la verificarea circumstanțelor ce țin de respectarea termenului la înaintarea cererii de validare a creanței.

La caz, Colegiul consideră necesar a cita ca fiind pertinente prevederile art. 143 alin. (8) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, conform cărora consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați.

Astfel, instanța de apel referindu-se la conținutul dispoziției date în decizia sa, nu a luat în considerare că această prevedere legală ține doar de creanțele validate, or, doar în cazul creanțelor validate, consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

În speță, creanța OM „Realty Capital” SRL față de SRL „Carnevalex-Com” sub aspectul temeiniciei acesteia, în cadrul procesului de insolabilitate a SRL „Carnevalex-Com”, nici nu a fost examinată, respectiv nefiind consemnată de către judecător în tabelul definitiv al creanțelor.

În această ordine de idei, Colegiul apreciază ca fiind relevante argumentele recurentului invocate în acest sens, or, recurentul OM „Realty Capital” SRL nu este lipsit de dreptul de a intenta un proces separat, conform regulilor generale, în instanța competentă.

Mai mult ca atât, principiul disponibilității în drepturi prevăzut de art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă asigură/garantează posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Concomitent Colegiul remarcă că apelantul SRL „Carnevalex-Com”, prin intermediul lichidatorului Victor Topor, contestând la 05 iulie 2017 (Vol.I, f.d.148)

și la 07 august 2017 (Vol.I, f.d.156-158) hotărârea instanței de fond cu apel, nici nu menționează despre o posibilitate de încetare a procesului sau ar fi pretins încetarea procesului în legătură cu faptul că OM „Realty Capital” SRL ar fi înaintat față de SRL „Carnevalex-Com”, în cadrul procesului de insolvență, o cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanței și validarea creanței, care ar fi fost respinsă prin încheierea din 22 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți, menținută prin decizia instanței ierarhic superioare. Or, apelantul SRL „Carnevalex-Com”, cu referire la decizia din 01 martie 2017 a instanței de recurs, pretinde constatarea unor circumstanțe ce nu necesită a fi verificate suplimentar ce țin de notificarea creditorului OM „Realty Capital” SRL ca ulterior admiterii spre examinare a cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvență în privința SRL „Carnevalex-Com”, însă nicidecum nu pretinde că ar fi fost examinat un litigiu între aceleași părți, cu același obiect.

La acest capitol, Colegiul reiterează că la momentul contestării cu apel a hotărârii din 22 iunie 2017 a Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei) de către lichidatorul SRL „Carnevalex-Com”, deja era examinat recursul declarat împotriva încheierii din 22 decembrie 2016 a instanței de insolvență privind respingerea cererii OM „Realty Capital” SRL de repunere în termen a cererii de validare a creanței.

Aici Colegiul remarcă și faptul că în cadrul examinării pricinii în instanța de fond, lichidatorul SRL „Carnevalex-Com” a pretins doar scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, din motivul nerespectării procedurii prealabile de soluționare a pricinii extrajudiciar, inclusiv prin mediere (Vol.I, f.d.58), solicitare respinsă prin încheierea din 30 mai 2017 a Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei) (Vol.I,f.d.79). Alte solicitări de scoatere de pe rol sau încetare a procesului din alte motive nu au fost înregistrate și respectiv examinate.

Totodată, Colegiul notează că în cadrul ședinței de judecată la examinarea pricinii în ordine de apel, lichidatorul SRL „Carnevalex-Com” a insistat la casarea hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare, specificând despre existența încheierii Curții de Apel Bălți (instanța de insolvență) și a deciziei instanței de recurs, menționând și despre faptul că la examinarea cauzei în instanța de fond (Judecătoria Sîngerei) erau alte cifre (vizează datoria și calculul acesteia) (Vol.I,f.d.191).

Colegiul reliefă că art. 373 alin.(5) Cod de procedură civilă prevede că instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, însă contrar normei citate, Colegiul constată că instanța de apel s-a limitat la constatarea circumstanțelor care, în opinia sa, justifică încetarea procesului în partea pretențiilor OM „Realty Capital” SRL față de SRL „Carnevalex-Com”.

Chiar și în contextul prevederilor art. 373 alin.(4) Cod de procedură civilă, care stabilesc că instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei, nu este exclusă obligația instanței de apel de a examina complet și obiectiv legalitatea hotărârii instanței de fond pornind de la pretențiile și obiecțiile formulate de părțile litigante la examinarea speței deduse judecării.

De altfel, instanța de apel are obligația de a verifica, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă

instanță, inclusiv pornind de la pretențiile înaintate de reclamant și temeiurile de drept invocate de acesta.

De asemenea, Colegiul mai relevă că la depunerea cererii de apel, SRL „Carnevalex-Com” nu a achitat taxa de stat solicitând amânarea sau eșalonarea plății acesteia. Instanța de apel la primirea pe rol a cererii de apel, nu s-a pronunțat asupra acestei cerințe.

Este de menționat că, în cadrul ședinței de judecată din data de 03 octombrie 2017, reprezentantul OM „Realty Capital” SRL a înaintat un demers prin care a solicitat instanței de a se pronunța *vis-a-vis* de chestiunea privind plata taxei de stat de către apelantul SRL „Carnevalex-Com”, însă și acest demers nu a fost examinat de către instanța de apel.

La rejudecarea cauzei urmează a se ține cont și de acest aspect.

Conform unei jurisprudențe constante, Curtea Europeană a Drepturilor Omului menționează că pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz c. Spania, hotărîrea din 21 ianuarie 1999, cauza Lebedinschi c. Republica Moldova din 16 iunie 2015).

În consecință, raportând circumstanțele stabilite la normele de drept, inclusiv procedurale enunțate *supra*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc în mod incomplet, superficial și arbitrar, or, soluția instanței de apel nu întrunește condițiile unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO.

Un aspect important prezintă și faptul că instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

Din considerentele menționate, pornind de la faptul că eroarea admisă la judecarea cauzei în instanța ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de OM „Realty Capital” SRL și a casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor și probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, în contextul cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă și coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanței de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu argumentele părților, circumstanțele pricinii, probele administrate și cercetate și normele de drept material aplicabile raportului litigios.

În conformitate cu prevederile art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „Realty Capital” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează decizia din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „Realty Capital” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Ion Borș, Ludmila Borș și Societatea cu Răspundere Limitată „Carnevalex-Com”, în proces de lichidare cu privire la încasarea datoriei, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Luiza Gafton